

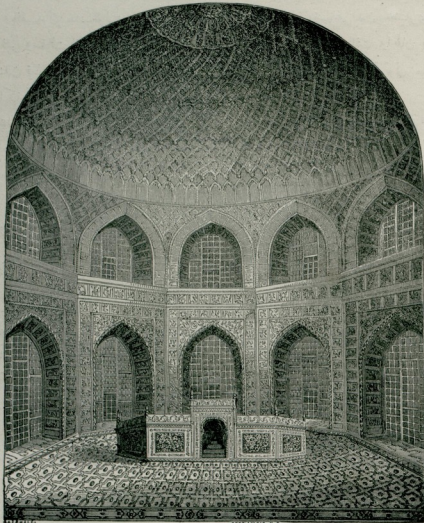
سرمد علی خاں

۱۳۰۷

پنجشنبہ کو ناسی نسیرو لونی فنی و اذنی ہفتہ لک غنہ

و عملہ اجور اتنك حال حاضر بنہ نظر آ زمانزده اور و پادہ بويلہ بر بنا وجوده گلى ايجون اون بش، يكرمى مليون ليرايہ احتياج اولديني دركاردر، حال بوكہ بويلہ بر اثر نفيس تصور واجرايہ مقتدر معمار بولنشى دہ مشكوك اولوب اليوم بويلہ مبالغ كلبه نك فوائد ماديہ دن عارى محللرہ صرفي دہ ممكن اولمديفندن شاه جهانك اثرى جهان طور دقچہ انفراد امتياز نى محافظہ ايدہ جك و بو حكمدار ك قدرت و عظمتہ وزوجسى بكم ممتاز جهانہ اولان خلوص و محبتہ برهان ابدى اوله رق قاله جقدر .

اولوب يكرمى ايكي سنہ نظر فندہ يومى يكرمى بيك عملہ وصنعتكار ك چاليشيله وجوده كلدبكي حساب ايدلشدرد. بو عملہ اجر تسز اوله رق چاليشش واعاشه لرى دہ قدر مصرفه اولديني غير معلوم بولنش ايسدہ شاه جهانك — عملہ وايشجى مصارفى داخل اولميرق — بنايہ اوچ مليون ليرا مصرف ايلديكي مرويدر. بوندن اوچ عصر مقدمندہ آقہ نك قيمت اشترايه سنده اولان فرقہ وتاج ملك انشاسندہ مستعمل موادك برقتى بلا بدل و حكومت تابعيہ ويركو طرحى صورتيله وبرقتى دہ دون بها ايله آلتش اولسنہ

(تاج محل) ك داخل كوروشى

فطرت بشر دہ سفاقت وتن پرورى، حسب البهيمة، براسماك » طبيعى واردرد. انسانك بوميل طبعي سنده ممانعت ايدہ جك اك انى واسطه ذهناً وبدناً بر مشغوليت معقوله ايله مشغول بولنسدرد؛ چونكه ذهن وفكر ك مطالعات ايله مشغوليتى،

مُتَنَوِّكُم

نورۂ بشريت

بعض حكما «فقدان مشغوليت مادر سفاقتدر» ديمشرد.

وجودك مشاغل معيشتله ریاضتی انسانك هوسات غیرمقبوله آلیشمنه واعتیادات مذمومه قازانمنه الكیوك برمانعدر .

ذهنی مطالعات جدیه ایله بسله مش، وجودنی مأموری بولندی وظیفه نی ایضا ایدرک ریاضت بدنیله ایله تقویه ایلمش بر انسان البت علل و الآم بدنیله و ذهنبدن بری اوله جنی کبی کندنده بولنان تمایلات بهیمیه دخی میدان آلوب نشوونما بوله میه جفتدن دنیاچه ممکن اولان مسعودیه نائل اولمش بولنور .

اما عظالت و یافقدان مشغولیت و بولنرک نتایج دینویسی اولان فقر و سفالت انسانی هوسات حیوانیه سی بجهسنه و بریدیکندن فطرت بشرده بولنان میل سفاهت، ارتکاب زذالت، اکتساب رذات و سائر کبی تمایلات بهیمیه بستون میدانه چقار .

ایشته افکار مسروده انحانی بولنان حکمانک قولنی مصور املق اوزره بوکونکی لخنه مزده بر رسم بولخنه درکه ایکی فقیر چو جوغک توتون ایچمکه نه بولده آلیشقدرنی — یک معیندار بر صورتده — کوستر مکده در؛ ارباب استصار ایچون شولوحه عبرت حقیقه جامع سر ارسفاهت بر کتاب حکمدر .

فقر و ضرورت، یتیم و بی وایه بوللق، ایسی کوچی اولماق، معصومانه بعض احوال طفلانه یه آلیشقی انسان ایچون نه کبی احوال تولید ایده بیلدیکنی بر صاحب امعان شولوحه تصویره بکران اوله رق ذهنده تقدیر ایدبیلیر . توتون ایچمک حیات انسان ایچون بر بیوک بالادر .

توتونه آلیشمنک سیئاتندن اوله رق بونجه صدر خاقلری، قلبک عصی خست لکری، معده زله لری، آغز سر طانلری، باش دوغنه حاللری کبی علل و غوارض وجودیه دن صرف نظر عقلا و حکمه هیچ بر فائده سی بوقدر . انسانی بشر خلقتدن بری بونجه بیک سنلر توتونسز یاشامش اولوب آمریقانک کشفندن صوکره جهانیه استیلایدن توتون ایچمک عادتک حیات بشریه نک هان لوازم طبیعیه سی صیره سته کجمنی جدا شایله جق و حیوانات سارهدن قوه تمیزیه

ایله ممتاز بولندی ادعاسنده اولان انسانلر ایچون حقیقه موجب شبه اوله جق بر درجه ددر .

عشرتمده بعض میخوران، هیچ اولمازسه، «نشئه» [نشوه] دیه برلنت تعریف ایدیلورلر، عجباتو توخیلر سیغاره ایچمکه نه لنت بولیلورلر ؟

اسراف، سفاهت، وجوده مضرت، توتونه آلیشماش بولنان هم نوعی ازعاج دکلی ؟

توتون ایچنلردن شدی یه قدر عادتشدن ممنون هیچ برذاته تصادف اولنماشدر .

باده نوشان شاعرانن بعضیلری «کل» و «بلبل»، «می» و «سبل» ک لطافت و الحان ونشئه والواندن مداحانه دمساز اولمشلدر . توتونی مدح شاعرانه ایله اولسون لسانه آلان بوقدر .

حال بوکه بشرک — فی یومنا هذا — حوایج عمومیه و ضروریسی صیره سته کچمش اولان «توتون ایچمک» نهدن طولایي بودرجه ده تعمم ایتمشدر ؟ بوسینه نک سبی نهدر ؟ جمعیت بشریه نک عشرت کبی بیوک و جلیق یاره لرندن بری اولان توتون ایچمک سیئسی اعتیاد بلاسیدر . یعنی ترکیه «آلیشقی» دینکمز حالک نتیجه ایتمسیدر .

ایشته لوحده کوستر یان ایکی فقیر چو جوق بر معصومیت طفلانه و یکدیگره براتسام بشوشانه ایله یاقلاشتمشدر و بلکه دد بردن طویلامش اولدقلری سیغاره اوجلری، کندندن بیوکلرک علی العموم اجرا ایده کلدکلری اوزره، ایچمک ایچون بری دیکرندن یاقغه جبالامقده بولمشلدر ! زوالدیرک بالین آیاقلرینه و یرتیق اوروبه لری نه باقلدقده فقیر زاده اولدقلری آکلاشیلور؛ بلکه ده اوسوزدرلر .

ناصبه حاللارنده رونما اولان بشاشت معصومانه و طور طفلانه کندیلرینک کولر بوزلو، طانی سوزلو، سویی ایکی دانه آنا بابا قوزوسی اولدقلری کوستر یور .

کیم بیلیر هانکی بیچاره والدنک مظلوم جگر یاره سیدرلر ! شو چو جوقلرک آناسی باباسی بولنسه البته شو حاللری نظر تحسین ایله کورمز ایدیلر . ملاعبه طفلانه نک بیچاره چو جوقلر کندیلر ایچون توتونه آلیشقی کبی بر استیلا کره مبد، اولدیغی نه بیلسونلر ؟

اولانلرك همان كافه سی، لوحده كوسترلن چو جوقنرك ملاعبه معصومانلری طرزنده، باشلامشدر. اطفالده خلق اولان مراق، جستجوی حقیقت، تقلیدوساژه کبی سائقه فطریه سوقبله مثلاً سیغاره ایچمکه اولّا بر مراق حاصل اولور؛ ایکنجی درجهده عجباً توتون ایچمکه نه معنی واردر؟ برکزه تجربه ایدیم دیر واک نهایت ایچنلری تقلیده باشلار؛ تقلید کیت کیده عادت حکمه کیر. ایشته چو جوقده آلیشمش اولور. بی کس و بی وایه اولان اطفالی بوکبی عادت کریمه آلیشقدن الله صافلاسون؛ پدر ووالده سی بولنانلری دخی فرط شفقت والدانه اتری اولان مساعمه جاهلانده جناب حق قور تارسون!

کندیلرنجه بو حال بر ملاعبه معصوماندهن بشقه برشی دکلدیر. عجباً عواقب بین اولان بر صاحب امعان بونلرك پدری اولسه وشو بولده ملاطفه قبلتی برطور ایله سیغاره یه آلیشقدن اولدقنلری کورسه، نه یایار؟ بزم ابو غز کبی «چو جوقدر لر اوزیمله، وارسون اوینلر سونلر، نه اولور، همان سیغاره یاققله توتونه آلیشمازا!» می دیر؟ آه! شفقت مادرانه وایدانه بی بر صورت مفرطده صرف ایدن ساده دل والدانه اولدجقلری نه بدختدر! اطفال حال سمخته ایکن «امان اوزلسون» لر مزدن، خسته ایکن «شفایتنه» لر مزدن نه کبی عادت کریمه واحوال مهلکه یه اوغرا یورلر، بیلسه ک!... سیغاره یه آلیشمش

توتونه باشلایش، یاخود، ایلاک سیغاره

نقطه سنده کوستردیکی طرفدر. بونک مقابلی اولان جهتده شمالدر.

مثلاً عقرب، اوچی کوستر سیور. وقت ظهرده یدی به مصادقدر. اوچله یدی آردسندکی نقطه متوسطه ایسه بشدر. اوילה ایسه بوبشک بولندینی محل تام جنوبی ارانه ایچمکه در.

§

برصدسز شمالی بولور

بونک ایچون ایکی شیئه محتاجز: بری جیب ساعتی، دیگر یده کونش. آوو جکری دوزجه آچوب، ساعتی ایچمه قوبکر. ساعتده کی عقربک تماماً کونشه متوجه اولماسته دقت ایدکر. ایشته جهت جنوبی، بو عقربک کوستردیکی ساعتله، وقت ظهری ارانه ایدن ساعت آردسندکی قوسک منتصف